

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Univerzitní knihovna

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2018

📞 +420 485 352 553

🌐 knihovna.tul.cz

📍 Voroněžská 13, Liberec

✉️ knihovna@tul.cz

Zpracovali: Mgr. Jitka Vencláková, Mgr. Marta Zizienová, Mgr. Jiří Fišer
Podklady připravili: Naďa Haščáková, Jaroslava Samešová, Lenka Masaříková, DiS., Mgr.
Markéta Trykarová, Ing. Igor Kopetschke
duben 2019

Obsah

1.	Úvod.....	1
2.	Organizace a financování	2
2.1	Organizační struktura	2
2.2	Knihovní rada.....	3
2.3	Spolupráce s fakultami a katedrami.....	3
3.	Fondy informačních zdrojů.....	4
4.	Financování informačních zdrojů.....	6
5.	Uživatelé	8
6.	Služby.....	11
6.1	Výpůjční služby	11
6.2	Rešeršní a konzultační služby	13
6.3	Elektronické služby	13
6.4	Prodej skript a reklamních předmětů.....	14
7.	Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů	15
7.1	Multioborové zdroje.....	15
7.2	Citační databáze a rejstříky	16
8.	Projekty	17
9.	Webové stránky, propagace.....	19
9.1	Web	19
9.2	Propagace	19
10.	Podpora studia	20
11.	Prostory	20
12.	Personální situace.....	21
13.	A co dál...?	21
Příloha 1 - Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2018.....	23	
Příloha 2 - Nejpůjčovanější dokumenty v roce 2018.....	24	
Příloha 3 - Publikované e-knihy.....	25	
Příloha 4 – Nejprodávanější skripta a reklamní předměty	26	
Příloha 5 – Seznam obrázků, tabulek a grafů.....	27	

1. Úvod

Úvodem zmíním zásadní změny, k nimž došlo během roku 2018. Podle obecného trendu integrace služeb v akademických knihovnách jsme převzali agendu prodejny skript. Dále jsme z důvodu zjednodušení služeb čtenářům zrušili obslužný pult v tiché studovně a začali jsme půjčovat audioknihy.

V rámci reorganizace správy univerzity byla knihovna přeřazena do agendy prorektora pro informatiku. První velkou změnou se stalo zrušení odevzdávání papírových VŠKP (vysokoškolských kvalifikačních prací) do knihovny a zpřístupnění všech jejich plných textů z celé historie TUL prostřednictvím institucionálního repozitáře DSpace.

Minulý rok jsme dále uspořádali pravidelné setkání bývalých zaměstnanců univerzitní knihovny a řadu dalších akcí pro naše uživatele.

Výroční zpráva se následně podrobně zabývá jednotlivými aktivitami, které UKN realizovala v roce 2018.

Obr. 1 – koláž z divadelního představení Divadelního spolku VOJAN z Hrádku nad Nisou „Dioptrie růžových brýlí“ z 27. 3. 2018

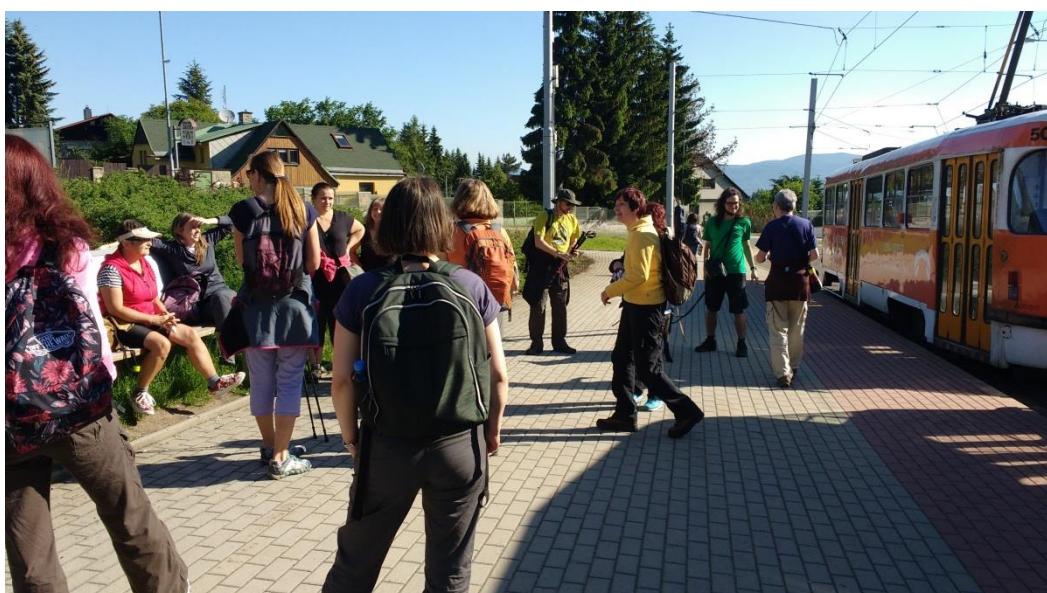
2. Organizace a financování

2.1 Organizační struktura

Univerzitní knihovna působí hlavně v přízemí a dvou suterénech budovy H. Má však i pobočku, která také zajišťuje veškeré knihovnické služby a je součástí studentského klubu v budově E2.

V UKN jsou tato oddělení:

- Vedení knihovny - administrativní práce, řídící a koncepční činnost, strategie rozvoje UKN, řízení a správa projektů, správa databází.
- Oddělení akvizice a zpracování - nákup a centrální katalogizace knih, e-knih, norem, periodik a speciálních dokumentů UKN.
- Oddělení meziknihovní a mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (dále MVS) - meziknihovní výpůjční služby včetně mezinárodní a elektronické dodávání dokumentů prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny (VPK).
- Oddělení knihovnických a informačních služeb - výpůjční služby, referenční služby, bibliograficko-informační služby, validace mojelD.
- Oddělení digitalizace - digitalizace a zpracování digitalizovaných dokumentů.
- Oddělení vědeckých služeb - rešerše, zajištění exkurzí, školení a výuky pro studenty TUL a veřejnost, elektronická archivace, přidělování identifikátorů DOI, zprostředkovávání digitálního publikování.
- Oddělení správy fondů - migrace dokumentů, revize, průběžné vyřazování.
- Oddělení prodeje - realizace prodeje skript a reklamních předmětů, správa e-shopu.

Obr. 2 – start teambuildingového výletu na téma „krizová komunikace“ trasa Hanychov – Pláně – Rašovka - Šimonovice

2.2 Knihovní rada

Předsedou knihovní rady je dle Směrnice rektora č. 3/2018 (Organizační řád UKN TUL), části 6 prorektor pro informatiku. Jejími členy jsou děkani jednotlivých fakult a ředitelka knihovny.

V roce 2018 se knihovní rada sešla dvakrát.

Dne 22. března 2018 proběhlo první zasedání knihovní rady. Členové byli informováni o akcích UKN, statistických ukazatelích za rok 2017 a schválených projektech. Projednány byly odpisové seznamy, rozpočet na nákup knih v roce 2018, statistiky využívání elektronických informačních zdrojů (dále ElZ), změny směrnice rektora č. 2/2014, díky kterým již nebude UKN archivovat VŠKP v papírové podobě, ale pouze v elektronické, a všechny práce budou veřejně dostupné v digitálním repozitáři DSpace, změny Knihovního a organizačního řádu v závislosti na implementaci směrnice GDPR.

Dne 26. října 2018 zasedala knihovní rada podruhé. Zhodnoceny byly výsledky projektů realizovaných v tomto roce. Členové rady byli seznámeni s bilancí čerpání rozpočtu na nákup knih, s návrhy odpisových seznamů, s přehledem přístupových míst k ČSN online, se zajištěním databází pro nadcházející roky prostřednictvím projektu CzechELib a s plánovanými projekty. Na závěr zasedání byl předložen návrh rozpočtu UKN pro rok 2019.

2.3 Spolupráce s fakultami a katedrami

Hlavní oblastí spolupráce je akvizice, která probíhá na základě zasílání požadavků schválených příslušnou tajemnicí fakulty. Dále UKN zajišťuje informační výuku a vzdělávání - správné využívání ElZ (elektronických informačních zdrojů), zvládání metod citování, práce s citačními manažery apod. Na základě požadavků fakult připravujeme přehledy bibliometrických ukazatelů vědy a výzkumu. Katalogizujeme knihy zakoupené na jednotlivé katedry.

Další službou, kterou poskytuje UKN fakultám, je správa e-learningu (<https://elearning.tul.cz/>) v systému Moodle.

Statistika využívání e-learningu v roce 2018:	Hodnota
počet kurzů	1 462
aktivní uživatelé v roli „Učitel“	436
aktivní uživatelé v roli „Student“	5 287
aktivní uživatelé v rámci dalších aktivit ¹	165

Tab. 1 – e-learning

Správa Moodlu obnáší pravidelnou údržbu a aktualizace serveru. Pracuje se na vývoji nových modulů převážně pro podporu výuky (katalog záznamů přednášek aj.). Proběhla dvě školení. Vytvořili jsme prostředí pro akreditace nových předmětů nenavázaných na STAG.

¹ Dětská univerzita, externí studenti aj.

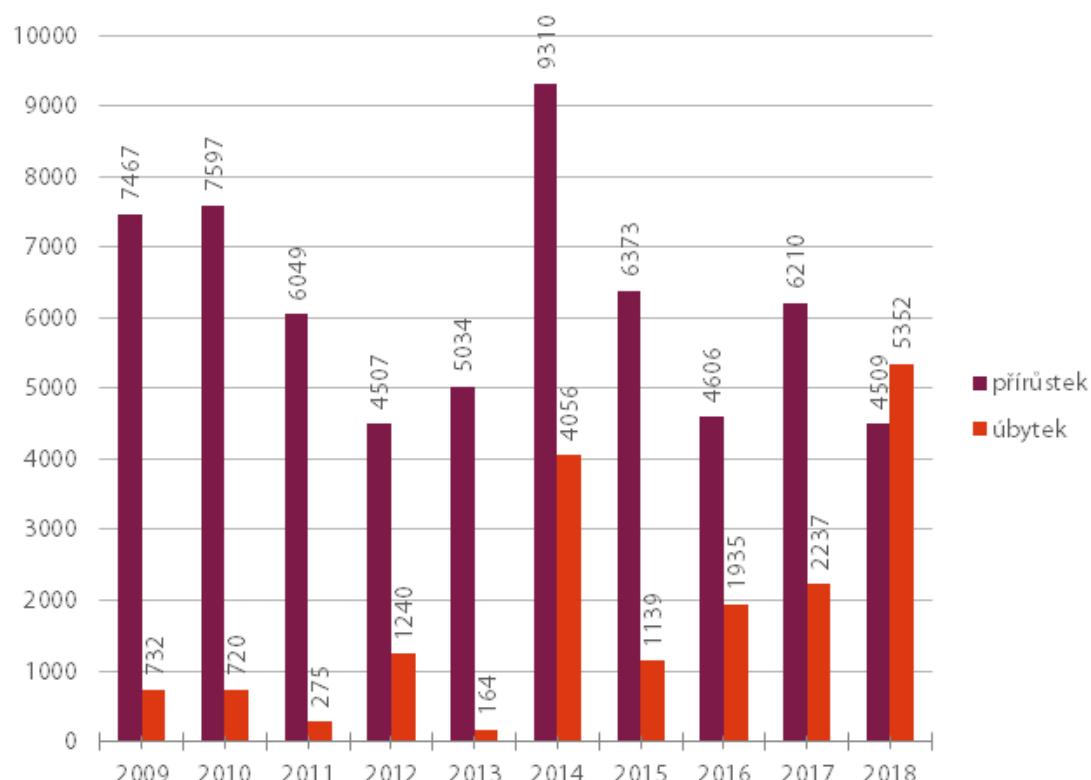
Obr. 3 – stánek UKN na TULfestu

3. Fondy informačních zdrojů

Akvizice fondu probíhá ve spolupráci s fakultami a dle potřeb uživatelů. Všechny fakulty jsou pravidelně informovány o aktuálním stavu rozpočtu určeného na nákup knih. Publikace vydané univerzitou jsou dodávány v rámci povinného výtisku. V roce 2018 byl roční přírůstek 4 509 knihovních jednotek.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
přírůstek	7467	7597	6049	4507	5034	9310	6373	4606	6210	4509

Tab. 2 – přírůstky

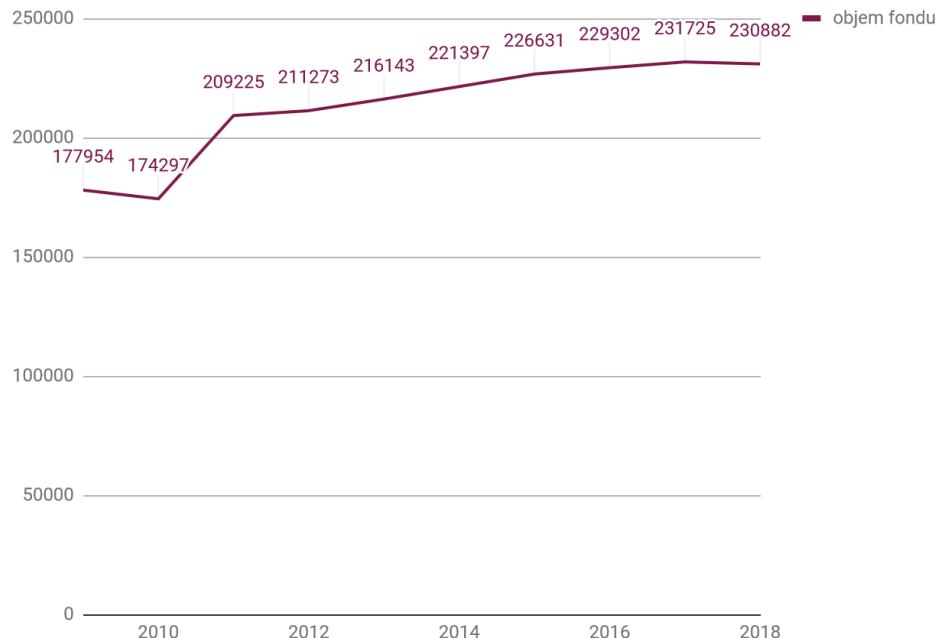

Graf 1 – přírůstky a úbytky

V roce 2018 bylo z fondu vyřazeno 5 352 knih. Kromě ztracených dokumentů se průběžně odpisují staré, duplicitní, nepůjčované či poškozené knihy. Kodepsání dochází až po schválení knihovní radou.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
fond	177954	174297	209225	211273	216143	221397	226631	229302	231725	230882

Tab. 3 – velikost fondu

Graf 2 – vývoj velikosti fondu za 10 let

Obr. 4 – výstavka knih s tématem Liberce v rámci Týdne knihoven (1. – 5. 10. 2018)

Ke konci roku 2018 bylo v evidenci 38 610 VŠKP. V současné době jsou zkatalogizovány i zdigitalizovány všechny závěrečné práce na TUL z celé její historie (dostupné z dspace.tul.cz).

Celkem bylo předplaceno 227 titulů časopisů, z toho 109 českých a 188 zahraničních.

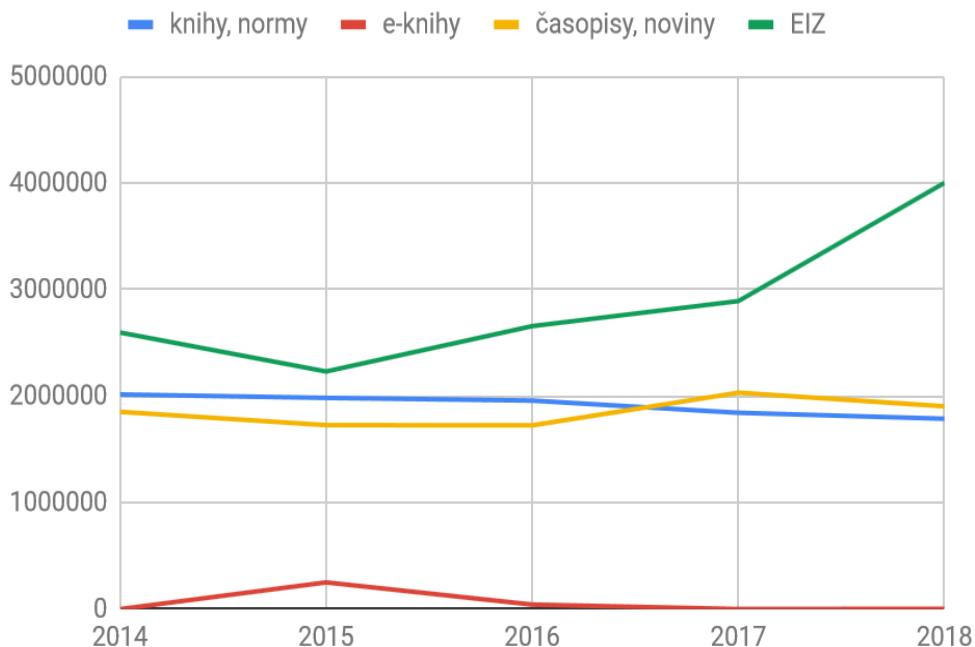
V elektronickém publikacním systému PUBLI (<https://etul.publi.cz/>) bylo vydáno 9 titulů (viz příloha 3).

4. Financování informačních zdrojů

Z rozpočtu UKN byly v roce 2018 nakoupeny knihy, normy, e-knihy, časopisy, noviny a ElZ. Souhrnné náklady jsou uvedeny v následující tabulce.

	2014	2015	2016	2017	2018
knihy, normy	2 015 814	1 983 598	1 958 381	1 843 360	1 787 973
e-knihy	0	251 216	42 543	582	3 013
časopisy, noviny	1 852 890	1 727 733	1 725 804	2 032 368	1 904 540
ElZ	2 597 387	2 231 541	2 657 733	2 892 823	4 002 969
Celkem	6 466 091	6 194 088	6 384 461	6 769 133	7 698 495

Tab. 4 – náklady na akvizici

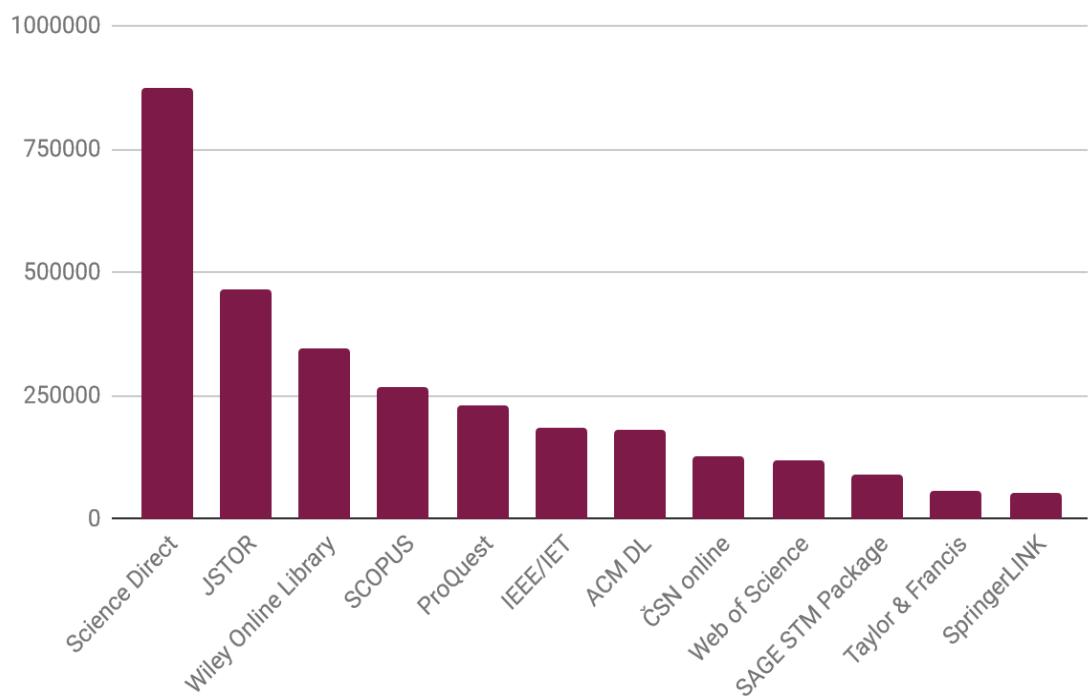
Graf 3 – vývoj nákladů na akvizici podle druhu dokumentů

Finanční částka na nákup knih do UKN je každý rok rozdělena podle příspěvku na vzdělávací činnost mezi jednotlivé fakulty. Doporučujeme zakoupení alespoň dvou exemplářů titulu. Jeden exemplář bývá ponechán k prezenční a všechny ostatní k absenční výpůjčce.

Časopisy i noviny jsou předpláceny na základě požadavků fakult. UKN je objednává hromadně pro celou TUL, avšak tituly, které odchází na jednotlivá pracoviště TUL, jsou hrazeny z jejich rozpočtu, nikoli z rozpočtu knihovny. Přístup k ElZ je řešen prostřednictvím konsorcií, UKN se podílí pouze finanční spoluúčastí v rámci těchto konsorcií. Konkrétní částky za rok 2018 jsou uvedeny v následující tabulce.

EIZ	Cena (v Kč)
Science Direct	875 934
SCOPUS	265 911
SpringerLINK	53 584
Wiley Online Library	347 509
ProQuest	231 980
Web of Science	118 807
IEEE/IET	1 186 286
ACM DL	180 260
Taylor & Francis	58 927
SAGE STM Package	89 695
JSTOR	465 076
ČSN online	129 000
CELKEM	4 002 969

Tab. 5 – ceny databází

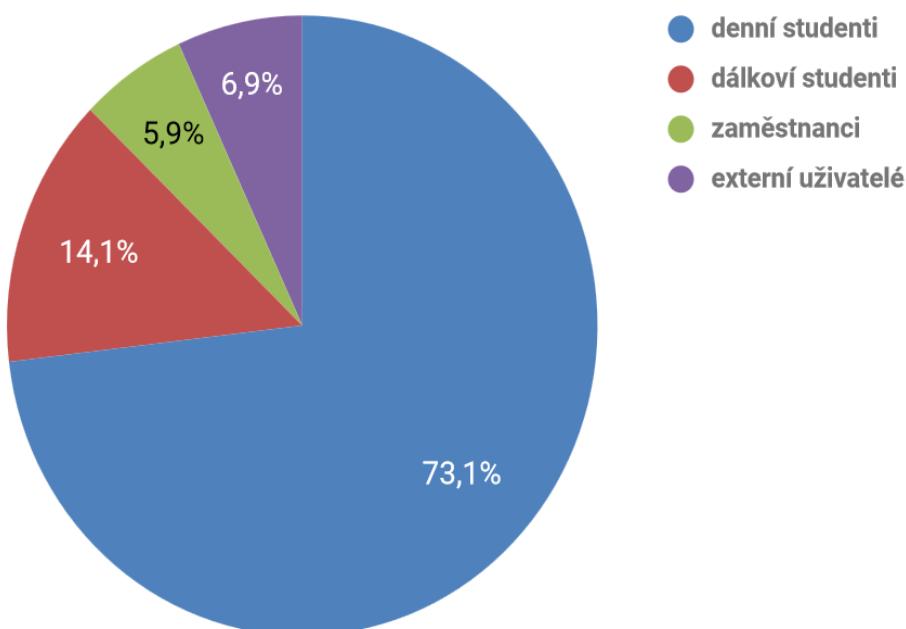

Graf 4 – porovnání cen databází

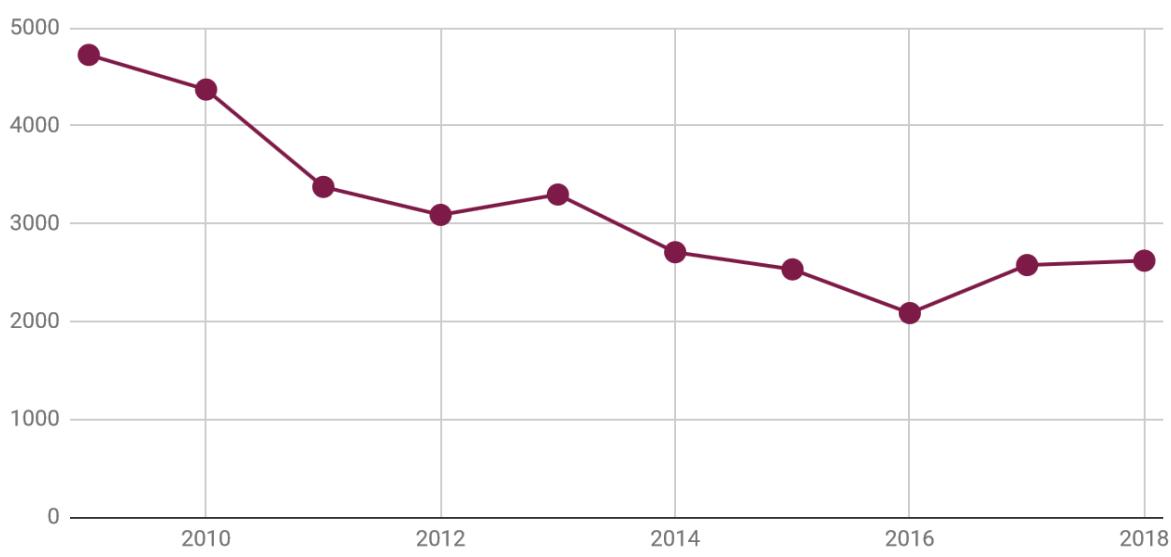
5. Uživatelé

Uživateli UKN jsou především denní a dálkoví studenti, zaměstnanci TUL a externí uživatelé (veřejnost). Zvláštním druhem našich uživatelů jsou ostatní knihovny, a to včetně zahraničních, nebo výrobní podniky a výzkumné ústavy, jímž půjčujeme dokumenty v rámci meziknihovních výpůjčních služeb.

V roce 2018 knihovna evidovala celkem 2 620 uživatelů, z toho 1 916 denních studentů, 370 dálkových studentů, 154 zaměstnanců TUL a 180 externích uživatelů.

Graf 5 – skladba registrovaných uživatelů

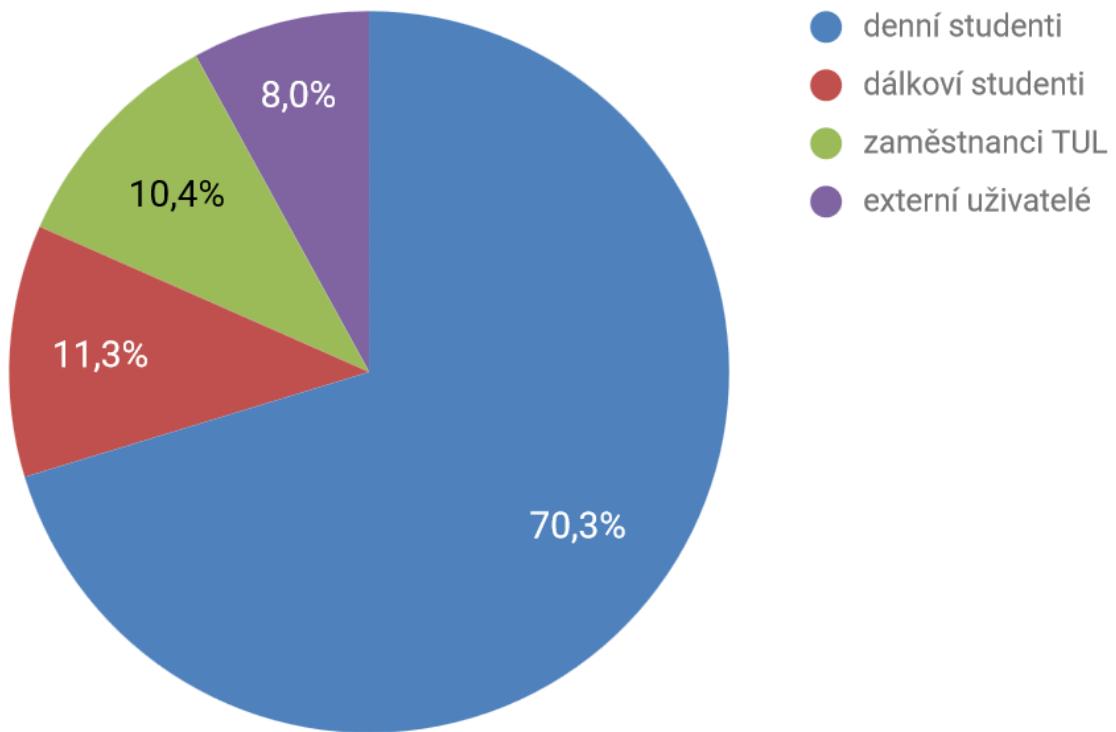

Graf 6 - vývoj počtu uživatelů za posledních 10 let

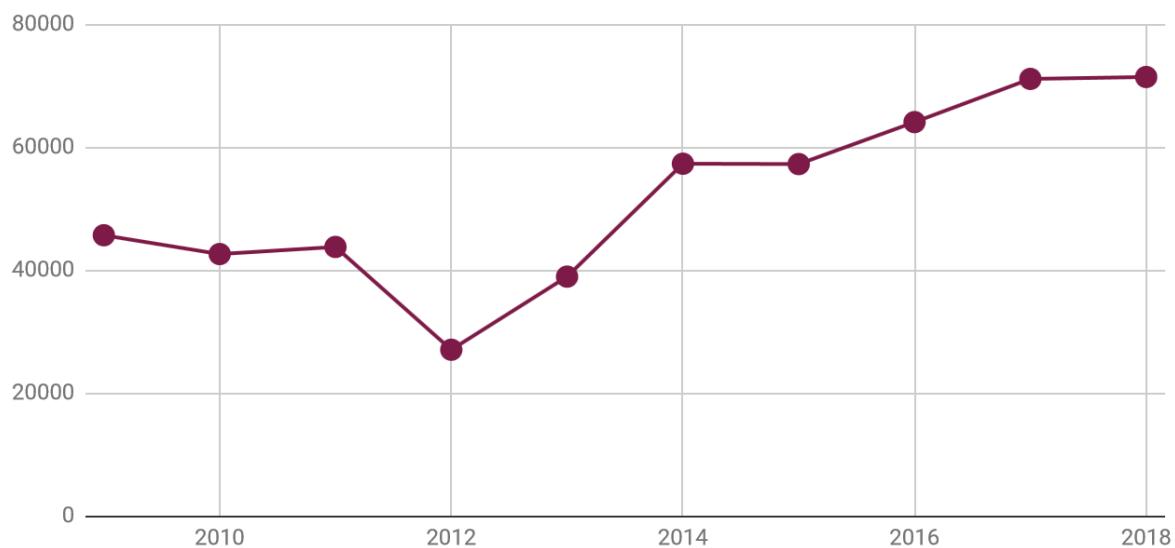

Obr. 5 – akce snídaně v knihovně v rámci Týdne knihoven (1. – 5. 10. 2018)

Vstup do UKN TUL je volný, bez nutnosti prokazování totožnosti. Denní návštěvnost je sledována pomocí detekční RFID brány. V roce 2018 bylo evidováno celkem 71 380 návštěv, z toho 50 180 denních studentů, 8 066 dálkových studentů, 7 424 zaměstnanců TUL a 5 710 externích uživatelů.

Graf 7 - skladba návštěv UKN TUL

Graf 8 – vývoj návštěvnosti za posledních 10 let

Obr. 6 – karetní hra vyvinutá v UKN na podporu Open Access

6. Služby

6.1 Výpůjční služby

UKN zajišťuje výpůjční služby pro všechny kategorie uživatelů ve formě absenčních, prezenčních a meziknihovních výpůjček.

Výpůjční místo je v přízemí. Uživatelé si zde mohou půjčit knihy z jazykových oddělení knihovny, české knihovny (beletrie), všeobecné knihovny i skladu. Dokumenty ze skladu se půjčují na základě předložení papírové žádanky či na základě elektronické objednávky, kterou mohou uživatelé zaslat přímo ze svého konta v online katalogu UKN. Po přihlášení do svého konta v online katalogu si mohou uživatelé rezervovat dokumenty momentálně půjčené a prodlužovat si své vlastní výpůjčky, kontrolovat historii svých výpůjček a získají přehled o stavu svého finančního konta, pokutách a upomínkách.

Volně přístupný fond knihovny je rozdělen do čtyř jazykových oddělení a všeobecné knihovny. Část fondu, která je pouze k prezenčnímu studiu, je označena proužkem červené barvy. Knihy k prezenčnímu studiu, stejně jako knihy nakonec nevypůjčené, čtenáři nevracejí zpět do knihovních regálů, ale ponechávají na místech k tomu určených, aby mohly být následně zaznamenány jejich prezenční výpůjčky.

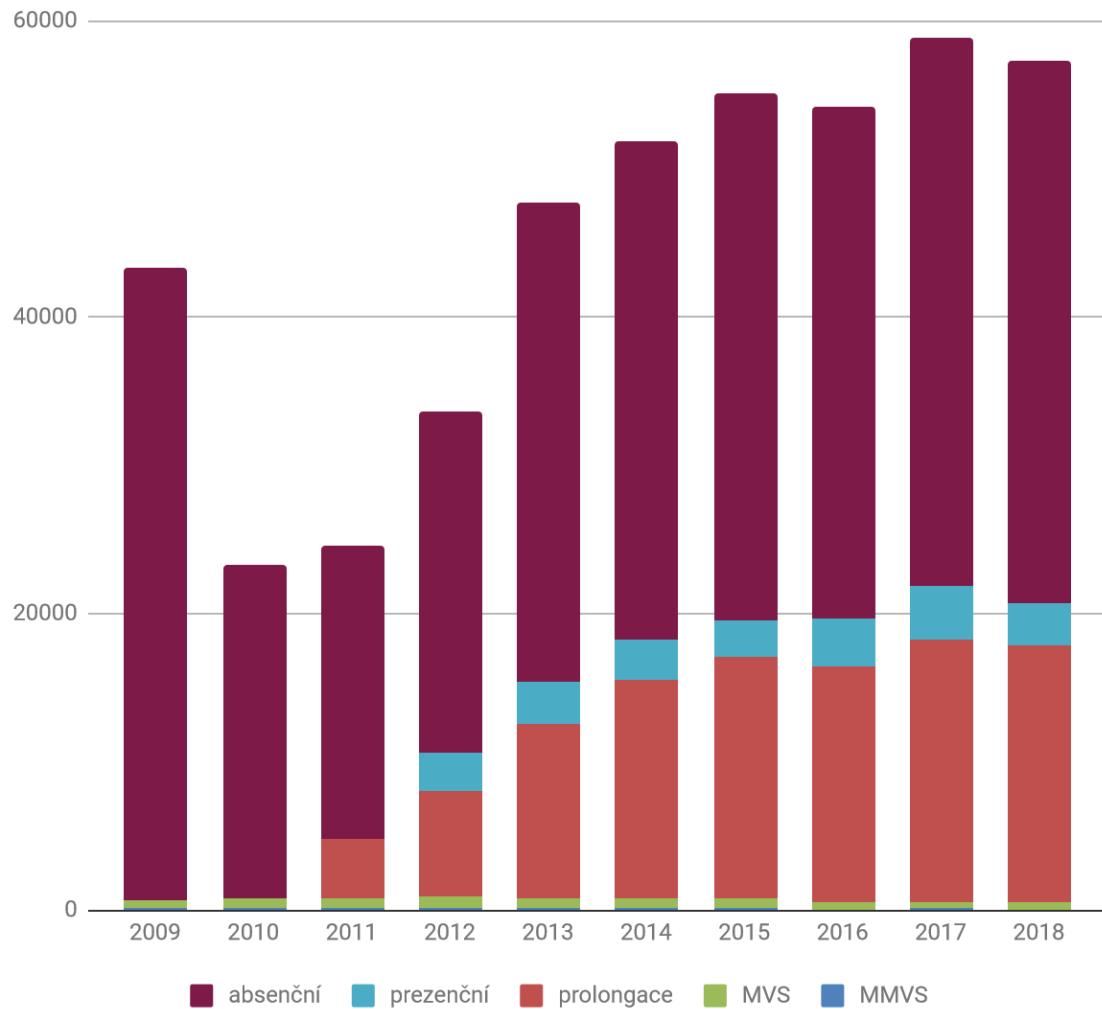
V roce 2018 jich bylo evidováno 2 918. Počet absenčních výpůjček v tomto roce dosáhl 53 838 (z toho 17 285 prodloužení).

Meziknihovní výpůjční službou bylo pro naše uživatele zapůjčeno celkem 246 dokumentů. UKN poskytla ostatním knihovnám 227 výpůjček. Ze zahraničí bylo vyžádáno 29 dokumentů a do zahraničí zapůjčeny 2 dokumenty.

Obr. 7 – probouzející se knihovna

Výpůjčky

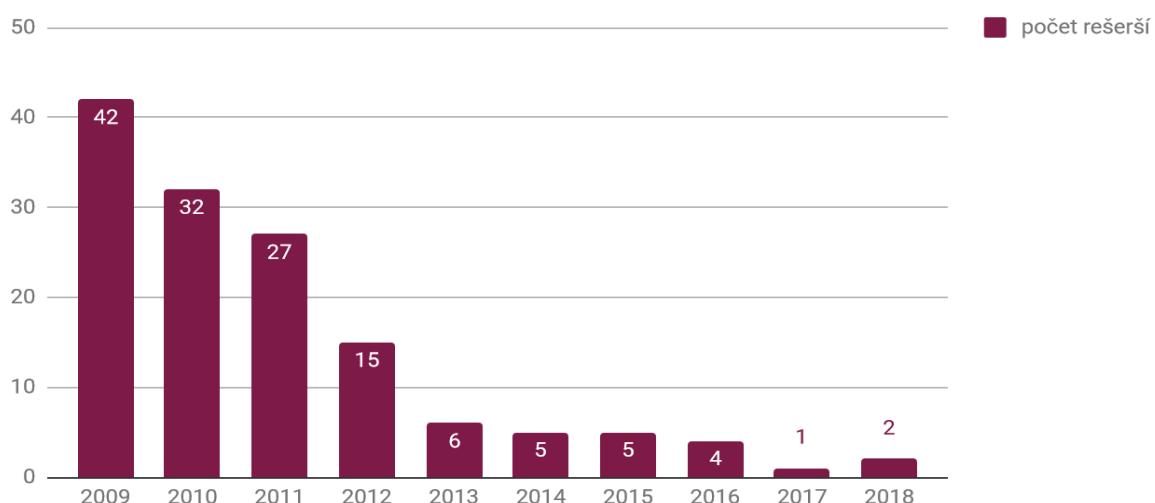
Graf 9 - vývoj výpůjčních služeb za posledních 10 let (prezenční výpůjčky jsou sledovány od roku 2012 a počet prolongací od roku 2011)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
MMVS	114	103	105	110	74	97	75	62	76	31
MVS	558	626	666	744	662	675	689	448	498	473
prolongace	n	n	3996	7154	11748	14738	16365	15966	17672	17285
absenční	42654	22523	19800	22962	32290	33611	35545	34494	37057	36553
prezenční	n	n	n	2636	2937	2786	2450	3229	3561	2918

Tab. 6 – výpůjční služby

6.2 Rešeršní a konzultační služby

Rešeršní služby jsou poskytovány pedagogům a vědeckým pracovníkům TUL bezplatně, ostatním registrovaným čtenářům za poplatek. V roce 2018 byly provedeny 2 rešerše.

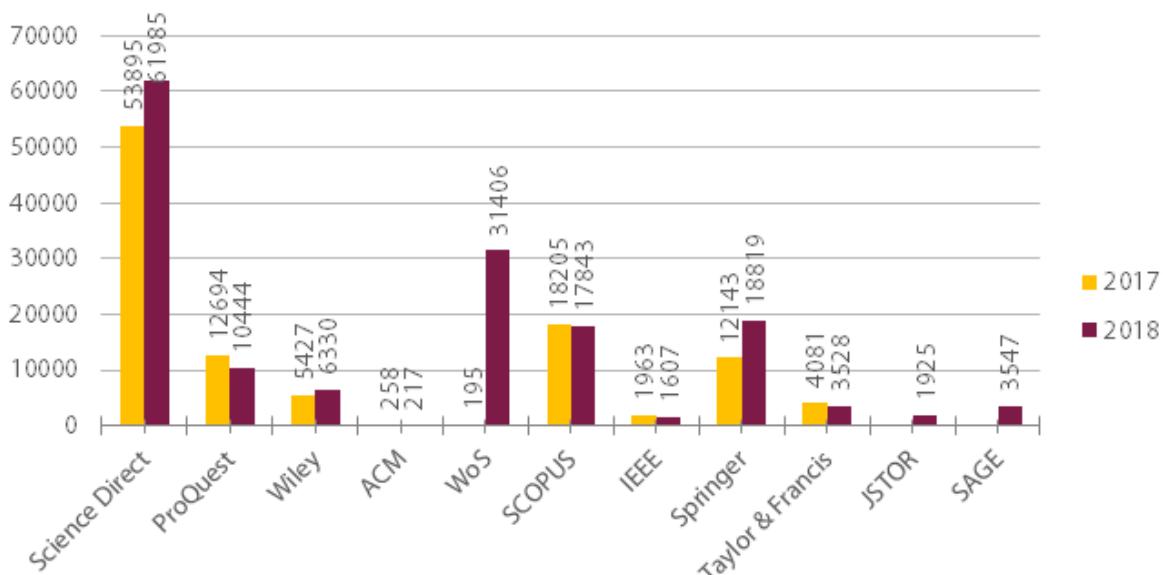
Graf 10 - vývoj zpracovaných rešerší za posledních 10 let

Klesající tendence odpovídá zvyšující se informační gramotnosti uživatelů. Rozhraní většiny ElZ se stávají čím dál více uživatelsky přívětivější, a proto i běžný uživatel většinou najde to, co hledá.

6.3 Elektronické služby

Vedle využívání rezervací, objednávek a prolongací dokumentů UKN je velkým přínosem přístup k elektronickým informačním zdrojům.

Z elektronických informačních zdrojů uživatelé stáhli celkem 157 651 dokumentů, v čemž jsou zahrnutы plné texty článků, e-knihy, vyhledávání a zobrazení citačních dat.

Graf 11 - rozložení stažených dokumentů dle jednotlivých databází v porovnání s rokem 2017

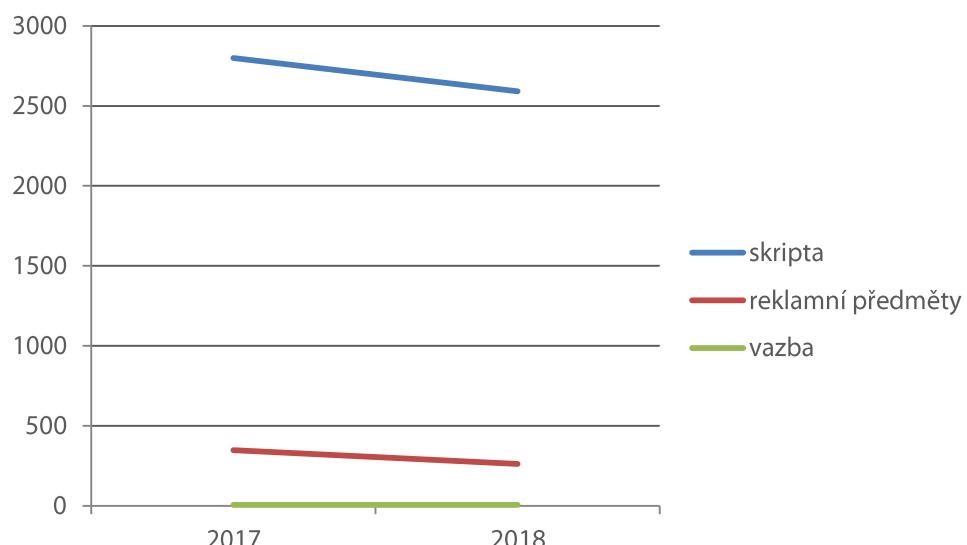
6.4 Prodej skript a reklamních předmětů

Prodejna skript sídlí v přízemí budovy F. Součástí je malý skládek a studovna pro uživatele s počítači a multifunkčními kopírkami. Otevřeno je každý všední den od 8.00 do 15.30. Kromě prodeje nabízí prodejna i službu vázání dokumentů do kroužkové vazby.

Po převzetí agendy prodeje se objevilo několik nápadů na vylepšení procesů. V roce 2018 jsme zůstali pouze u plánů, a to: zavedení výdeje na budově H v UKN, vylepšení prezentace předmětů na prodejně, nové reklamní předměty a dokončení e-shopu. Vše bychom rádi zrealizovali v následujícím roce.

	2017	2018
skripta	2800	2591
reklamní předměty	348	261
vazba	6	6

Tab. 7 – přehled prodaných skript, reklamních předmětů a vazeb

Graf 12 – vývoj prodeje skript, reklamních předmětů a vazby za roky 2017 a 2018

Obr. 8 – nově vybavené zázemí pro zaměstnance UKN

7. Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů

Přístup k ElZ je zajišťován prostřednictvím několika konsorciálních projektů. Níže je uveden seznam ElZ, jejich stručná charakteristika a statistika využití.

7.1 Multioborové zdroje

Science Direct je databáze zejména odborných časopisů, ale také monografií či vědeckých a výzkumných zpráv, spadajících do oblastí: techniky, přírodních a společenských věd a medicíny. V této databázi je k dispozici až 25% bibliografických informací a plných textů z toho, co vychází v rámci výše uvedených oborů. Odborné časopisy tvoří největší podíl dokumentů (více než 3 800 titulů), další v pořadí jsou e-knihy (více než 35 000).

	2014	2015	2016	2017	2018
stažené plné texty	41 913	48 802	59 584	53 895	55 073
stažené e-knihy					6 912
počet vyhledávání	12 534	13 334	10 725	9 462	69 275

Tab. 8 – statistika využití Science Direct

ProQuest je jednou z největších multioborových databází zpřístupňujících mnoho odborných časopisů, článků, disertací, tržních zpráv, profilů firem (Hoover's), profilů průmyslových odvětví (Snapshots) a novin.

	2014	2015	2016	2017	2018
stažené plné texty	9 766	12 093	14 741	12 694	10 444
počet vyhledávání	8 504	10 070	11 158 239	1 275 924	26 257

Tab. 9 – statistika využití ProQuest

Wiley Online Library je abstraktová a částečně plnotextová databáze obsahující informace o časopisech a knihách z produkce vydavatelství John Wiley & Sons.

	2014	2015	2016	2017	2018
stažené plné texty	3 278	5 674	5 419	5 427	6 330

Tab. 10 – statistika využití Wiley Online Library

SpringerLink je databáze vydavatelství Springer Verlag zaměřená na oblast přírodních věd, techniky a medicíny.

	2014	2015	2016	2017	2018
stažené kapitoly e-knihy	3 297	2 492	3 299	7 176	9 748
stažené články	4 174	1 017	11 187	4 967	9 071

Tab. 11 – statistika využití SpringerLink

Taylor & Francis je multioborová databáze. TUL má předplacený přístup do kolekcí Science & Technology Library a Business, Management & Economics. Oborově kolekce pokrývají tyto oblasti: biologie, chemie, strojírenství, výpočetní technika a technologie, matematika, statistika, fyzika, účetnictví, management a ekonomika.

	2017	2018
stažené články	4 081	3 531

Tab. 12 – statistika využití Taylor & Francis

JSTOR je databáze e-časopisů z oblasti zejména společenských a humanitních věd, okrajově zasahuje i do oblasti přírodních věd, medicíny a techniky. TUL má předplacený následující kolekce: Life Science Collection; Mathematics & Statistics; Arts & Sciences I, II, IV-XI; Language & Literature.

	2018
stažené články	1 887
stažené e-knihy	38

Tab. 13 – statistika využití JSTOR

SAGE obsahuje kolem 480 časopisů (včetně recenzovaných) z technických a medicínských oborů. TUL má předplacen balíček STM (Science, Technics, Medicine).

	2018
stažené články	3 547
počet vyhledávání	826

Tab. 14 – statistika využití SAGE

7.2 Citační databáze a rejstříky

Web of Science (WoS) je rozhraní pro přístup do citačních a abstraktových databází společnosti Thomson Reuters. Přístup zahrnuje databáze Web of Science Core Collection (multioborová databáze), KCI-Korean Journal Database (bibliografické údaje odborných časopisů vydaných v Koreji), SciELO Citation Index (multioborová databáze open-access časopisů z vybraných lokalit).

	2014	2015	2016	2017	2018
počet vyhledávání	12 424	25 486	16 851	1 690	31 406
počet zobrazených citačních dat	27 002	8 621	5 581	195	10 857

Tab. 15 – statistika využití WoS

SCOPUS je multioborová bibliografická, citační a referenční databáze vědecké literatury a kvalitních webových zdrojů.

	2014	2015	2016	2017	2018
počet vyhledávání	15 359	16 094	21 978	19 065	20 088
stažené záznamy	8 946	7 245	18 849	18 205	17 843

Tab. 16 – statistika využití SCOPUS

7.3 Oborové informační zdroje

ACM Digital Library je informační zdroj pro technické obory zahrnující oblast informačních technologií a počítačové vědy.

	2014	2015	2016	2017	2018
stažené plné texty	1 904	349	361	258	217

Tab. 17 – statistika využití ACM Digital Library

IEEE/IET informační zdroj světového významu z oblasti elektroinženýrství a informatiky.

	2014	2015	2016	2017	2018
stažené plné texty	1 421	1 373	1 478	1 963	1 607

Tab. 18 – statistika využití IEEE/IET

8. Projekty

V roce 2018 byla UKN TUL zapojena v těchto projektech:

„Informační infrastruktura výzkumu pro techniku“ - operační program VaVPI (Výzkum a vývoj pro inovace) - řešitelem projektu je VŠB-TU Ostrava. Díky tomuto projektu je zajištěn přístup do databází IEEE/IET Electronic Library (IEL) a ACM Digital Library do konce roku 2019 (včetně dvou let udržitelnosti).

„STMFull: plnotextové databáze pro výzkum a vývoj“ - operační program VaVPI (Výzkum a vývoj pro inovace) - řešitelem projektu je UTB ve Zlíně. Díky tomuto projektu je zajištěn přístup do databáze ProQuest Central do konce roku 2019 (včetně dvou let udržitelnosti).

„Vzdělávací infrastruktura TUL pro zvyšování relevance, kvality a přístupu ke vzdělání v podmírkách Průmyslu“ - operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání. V rámci tohoto projektu UKN získala nový velkoformátový poloautomatický skener a byla vydaná e-kniha „Anatomie pro bakaláře“ v elektronickém publikacním systému univerzity etul.publi.cz.

„Česká knihovna“ - projekt vypsaný z pověření MK ČR Moravskou zemskou knihovnou v Brně, díky němuž získala UKN TUL bezplatně 25 svazků knih významných českých autorů.

„Automatizace archivace vědeckých a výzkumných dat“ - institucionální projekt TUL. Výsledky a informace o publikacní činnosti TUL jsou importovány z portálu publikace.tul.cz, který slouží k odesílání dat do Rejstříku informací o výsledcích (RIV), do univerzitního repozitáře DSpace. Zde jsou archivovány plné texty včetně metadat.

Obr. 9 – podpora Open Access v rámci Open Access Week (22. – 26. 10. 2018)

„Prostor učení - Knihovnická informační platforma“ - Program na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014-2020. Hlavním partnerem je Technische Universität Chemnitz a ostatními partnery jsou: Krajská vědecká knihovna v Liberci, Západočeská univerzita v Plzni a Hochschule Zittau/Görlitz. Náplní projektu bylo prostřednictvím posílení vzájemné spolupráce v rámci mezinárodní MVS, koordinovaného konsorciálního pořízení EIZ, aktualizace technického vybavení zapojených knihoven a společných workshopů a seminářů zaměřených na oblast otevřeného přístupu k informačním zdrojům položit technologické i sociální základy k vybudování přeshraniční knihovnické informační platformy, prostředku podpory studia stejně jako vědecké spolupráce. Projekt skončil v roce 2018.

„CzechELib“ - UKN je zapojena do projektu na vytvoření a zprovoznění národního centra pro centrální nákup klíčových EIZ. Realizátorem projektu je Národní technická knihovna (NTK). V tomto roce byly z projektu 50 % hrazeny databáze SAGE STM Package, Science Direct, SpringerLink, Wiley Online Library, JSTOR; 70 % citační databáze Web of Science a SCOPUS. Projekt končí k datu 31. prosince 2022.

Obr. 10 – digitalizační pracoviště

9. Webové stránky, propagace

9.1 Web

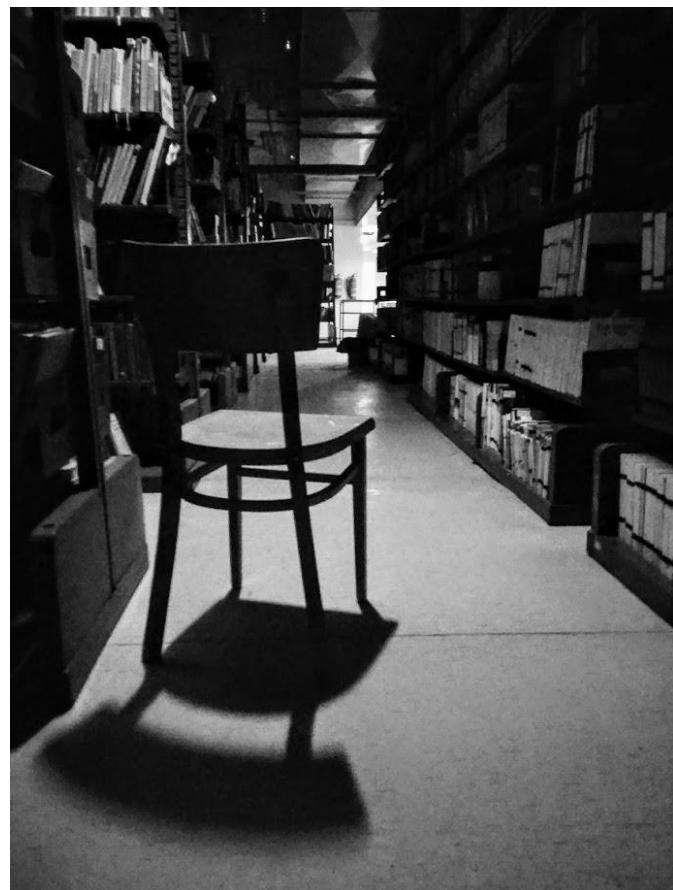
Na webových stránkách jsou k dispozici všechny důležité informace o činnosti knihovny, službách a fondech, které mohou být přínosné pro studenty, vyučující, vědce i veřejnost. Web obsahuje i sekci novinek, kde UKN informuje o aktuálních akcích a omezeních v knihovně. Stránka také odkazuje na katalog knihovny, sociální sítě i další portály (DSpace, eTUL, Moodle apod.)

Tento rok jsme na našem webu spustili dvě nové sekce - intranet pro zaměstnance a burzu knih. Ta slouží studentům k poptávání a prodeji skript, knih a učebnic. Služba je pro studenty zřízena bezplatně, komunikují mezi sebou pomocí e-mailů.

9.2 Propagace

Od roku 2011 má UKN svůj profil na sociální síti Facebook. V květnu 2018 byl založen profil i na Instagramu. Na těchto sociálních sítích informujeme o aktivitách, aktualitách a sdílíme fotografie z akcí. Na Facebooku jsme k 31. 12. registrovali 660 sledujících, na Instagramu 142 sledujících. Hlavní věkovou skupinou našich sledujících jsou lidé ve věku 25–34 let, dominují zde ženy. Náš nejlepší příspěvek zaznamenal 1741 shlédnutí, průměrně máme přibližně 300 shlédnutí. Nejvíce návštěv a nových sledujících přibylo v říjnu, kdy začal akademický rok, druhá vlna byla v prosinci roku 2018, a to i přesto, že naše propagace není nijak placená.

UKN dále vydává měsíční zpravodaj UNIKNI TUL. Elektronická verze zpravodaje je umístěna na webových stránkách knihovny, sociálních sítích a v institucionálním repozitáři DSpace. Pravidelnými rubrikami v něm jsou akce, služby, elektronické zdroje a novinky z fondu UKN.

Obr. 11 – jedna z „nej“ fotografií Instagramu

10. Podpora studia

V roce 2018 učili pracovníci knihovny v těchto předmětech:

Informační zdroje pro medicínské a nelékařské obory (FZS)

Informatika 1 (EF)

Metodologický seminář (FP)

Práce s informačními zdroji (FM)

Úvod do četby textů (FP)

Úvod do inženýrství (FM)

Úvod do strojírenství (FS)

Celkem se účastnilo 1879 studentů ve 117 výukových hodinách.

V knihovně se také konalo jedno školení pro středoškolské studenty Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, Liberec, příspěvkové organizace, kterého se zúčastnilo celkem 32 osob.

Pro doktorandy a zaměstnance univerzity proběhla 4 školení (rešerše, Centrální portál knihoven a 2x e-knihy), kterých se zúčastnilo 55 osob.

11. Prostory

Knihovna je přístupná veřejnosti každý všední den od 8 do 18.30 hodin. Zabírá celkovou plochu 3 357 m² rozdělenou do tří podlaží.

V přízemí (978 m²) je umístěna odborná literatura, časopisy, kopírky a počítače s přístupem na internet. První suterén (1 443 m²) nabízí českou beletrie, anglickou, francouzskou, německou a španělskou knihovnu, také jsou zde počítače s přístupem k VŠKP a odpočinkové prostory. V oddělené části máme zřízené kanceláře akvizice a zpracování, MVS, informační výchovy a informačních systémů.

V druhém suterénu (780,1 m²) se nachází sklad, do kterého nemá veřejnost přístup. Jsou tu archivovány VŠKP a uskladněny monografie a časopisy rozdělené dle formátů, noviny, videokazety, CD, diskety, mapy s nízkým obratem výpůjček, a dokumenty připravené k odpisu.

V budově E2 ve Studentském klubu se nachází naše pobočka, otevřena je ve všední dny od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin. Jsou tu poskytovány veškeré knihovnické služby včetně katalogizace knih pro katedry a máme zde trvale umístěnou část fondu (597 svazků a 14 her).

Obr. 12 – divadelní představení „Pan Kaplan má třídu rád“ 18. 12. 2018

12. Personální situace

Provoz knihovny zajišťuje 20 zaměstnanců, z toho 8 z nich má vysokoškolské vzdělání v daném oboru, jeden vyšší odborné a 11 středoškolské (viz příloha 1).

Obr. 13 – setkání knihovníků, kteří od roku 1953 pracovali na TUL (20. 9. 2018)

13. A co dál...?

Svými plány sledujeme naplnit jasný cíl. Naše vize stojí na přesvědčení, že knihovna je nepostradatelnou součástí procesu vzdělávání, a proto vnímáme sami sebe jako plnohodnotného partnera ostatním částem univerzity.

Hlavním cílem knihovny je umožnit dostupnost - dostupnost spolehlivých informačních zdrojů, dostupnost znalostí ve smyslu usnadnění jejich získávání z informačních zdrojů, dostupnost pro všechny napříč sociálními i digitálními propastmi. Ale také dostupnost prostoru a vhodného zázemí pro duševní činnost. A klíčem k tomu jsou pochopitelně kvalitní knihovnické služby, jak studentům, tak akademikům, podpořené moderními technologiemi.

Knihovna univerzity, to je pro nás otevřená, moderní instituce, plně zapojená do studentského života, jejíž odborný personál spolupracuje na řešení problémů a podporuje činnost celé akademické obce zejména pak v oblasti sdílení a předávání znalostí.

Naše strategie stojí na třech základních pilířích: zvyšování odborné kvalifikace zaměstnanců, modernizace knihovních prostor i vybavení a aktivní snaha o zapojení se do univerzitního života včetně sebeprezentace.

Jsme tu, abychom plnili potřeby univerzity.

Jsme tu pro vás.

Příloha 1 - Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2018

jméno	telefon 485 35. ...	e-mail	zařazení
Vencláková Jitka	2516	jitka.venclakova@tul.cz	ředitelka
Zizienová Marta	2554	marta.zizienova@tul.cz	zástupkyně ředitelky
Fišer Jiří	2201	jiri.fiser@tul.cz	katalogizace, rešerše
Grulišová Kateřina	3190	katerina.grulisova@tul.cz	prodejna skript
Haščáková Naďa	2565	nada.hascakova@tul.cz	akvizice
Heršílková Katarína	2559	katarina.hersalkova@tul.cz	služby
Hönigová Andrea	2553	andrea.honigova@tul.cz	sekretariát
Kopetschke Igor	3673	igor.kopetschke@tul.cz	Moodle
Kratochvílová Šárka	2546	sarka.kratochvilova@tul.cz	správa fondu
Masaříková Lenka	2554	lenka.masarikova@tul.cz	zpracování periodik
Nosek Jaroslav	2549	jaroslav.nosek2@tul.cz	správa fondu
Ovčačík Václav	2214	vaclav.ovcacik@tul.cz	web, projekt
Samešová Jaroslava	2550	jaroslava.jirova@tul.cz	MVS
Schusterová Pavlína	2475	pavlina.rouhova@tul.cz	digitalizace
Siková Iva	2555	iva.sikova@tul.cz	správa fondu
Sluková Jana	2549	jana.slukova@tul.cz	služby
Steiner Ludvík	2546	ludvik.steiner@tul.cz	služby
Trykarová Markéta	2230	marketa.trykarova@tul.cz	DSpace, DOI
Tumajerová Věra	2550	vera.tumajerova@tul.cz	zpracování speciálních fondů
Vyšohlídová Zdenka	2550	zdenka.vysohlidova@tul.cz	MVS
Zizien Adama	2546 3588	adama.zizien@tul.cz	zpracování neknížních dokumentů, E2

Příloha 2 - Nejpůjčovanější dokumenty v roce 2018

KNIHY		
Titul	Autor	Počet výpůjček
The business 2.0. B1+ intermediate, Student's book	John Allison, Paul Emmerson	248
The business 2.0. B2 upper intermediate, Student's book	John Allison, Jeremy Townend, Paul Emmerson	232
Makroekonomie II : pro magisterské (inženýrské) studium. 1. a 2. část	Miloš Mach	184
Ekonomie I	Jiří Kraft, Pavla Bednářová, Aleš Kocourek	167
Mikroekonomie II	Jiří Kraft, Pavla Bednářová, Aleš Kocourek	144
Makroekonomie I : repetitorium a praktikum	Aleš Kocourek, Iva Nedomlelová	137
Mikroekonomie I : repetitorium a praktikum	Aleš Kocourek	131
Vývojová psychologie	Josef Langmeier, Dana Krejčířová	119
Světová ekonomika v epoše globálních změn	Jiří Fárek, Jiří Kraft	110
Technical English 2. Course book	David Bonamy	101

ČASOPISY	
Titul	Počet výpůjček
Reflex : CS - Společenský týdeník	47
Úspěch : produktivita a inovace v souvislostech : časopis pro úspěšné manažery	32
Time	23
Textile research journal	23
Ottobre design	21
D Test : časopis pro spotřebitele	20
English language teaching journal	18
Zoom on Fashion Trends	16
Naše řeč : listy pro vzdělání a tříbení jazyka českého	15
National geographic : Česká republika	12

Příloha 3 - Publikované e-knihy

Titul	Autor	ISBN	způsob zpřístupnění	počet čtení/stažení
Dynamická únosnost a životnost	Jágrová, Jitka; Čapek, Lukáš	978-80-7494-366-9	prodej	40
Logistics (Selected Chapters from Manufacturing Logistics)	Manlig, František; Šírová, Eva; Koblasa, František; Vavruška, Jan	978-80-7494-384-3	volně	16
Introduction to Machine Vision. Part 1, Fundamental Principles and Hardware	Hotař, Vlastimil	978-80-7494-391-1	volně	2165
Rodinné podnikání: Právní modul	Karhanová Horynová, Eva; Futschiková, Ivona	978-80-7494-374-4	prodej	0
Rodinné podnikání: Finanční modul	Jáč, Ivan; Horčíčková, Zuzana	978-80-7494-376-8	prodej	0
Rodinné podnikání: Manažerský modul	Vacek, Jiří; Zbránková, Magdalena	978-80-7494-372-0	prodej	1
Ekonomika a podnikání ve službách	Valentová, Eliška	978-80-7494-414-7	prodej	1
Biomechanika v tělesné výchově a sportu: Atletika I.	Slažanský, Tibor	978-80-7494-409-3	volně	207
Biomechanika v tělesné výchově a sportu: Atletika II.	Slažanský, Tibor	978-80-7494-423-9	volně	172

Příloha 4 – Nejprodávanější skripta a reklamní předměty

SKRIPTA		
Název	Autor	Prodaných kusů
Obecná kineziologie	Petr Šifta	148
Ekonomie I.	Jiří Kraft a kol.	144
Mikroekonomie I. : repetitorium a praktikum	Aleš Kocourek	100
Fyziologie člověka	Pavlína Vrchovecká	91
Louskáček 1	Daniela Bittnerová, Gerta Plačková	80
Louskáček 2	Daniela Bittnerová, Gerta Plačková	72
Tabulky pro termodynamiku	Markéta Petříková	69
Makroekonomie I. : repetitorium a praktikum	Aleš Kocourek	65
Anatomie pro bakaláře I.	Blanka Pospíšilová, Olga Procházková	63
Mechanika tekutin 1., Hydrostatika	Václav Dvořák	62
FLS stručně	Věra Vykoukalová	62

REKLAMNÍ PŘEDMĚTY	
Předmět	Prodaných kusů
Propisovací tužka (kovová)	41
Tužka obyčejná s gumou	32
Bloky A4	31
Trička pánská, dámská – různé barvy	27
Porcelánový hrnek s víčkem	22
Deštník – různé barvy	19
Mikina unisex – různé barvy	18
Hrnek barevný červený	15
Odznak TUL	13
Hrnek barevný modrý	11

Příloha 5 – Seznam obrázků, tabulek a grafů

OBRÁZKY (číslo strany)

- Obr. 1 – koláž z divadelního představení Divadelního spolku VOJAN z Hrádku nad Nisou „Dioptrie růžových býlí“ z 27. 3. 2018 (1)
Obr. 2 – start teambuildingového výletu na téma „krizová komunikace“ trasa Hanychov – Pláně – Rašovka – Šimonovice (2)
Obr. 3 – stánek UKN na TULfestu (3)
Obr. 4 – výstavka knih s tématem Liberce v rámci Týdne knihoven (1. – 5. 10. 2018) (4)
Obr. 5 – akce snídaně v knihovně v rámci Týdne knihoven (1. – 5. 10. 2018) (5)
Obr. 6 – karetní hra vyvinutá v UKN na podporu Open Access (6)
Obr. 7 – probouzející se knihovna (7)
Obr. 8 – nově vybavené zázemí pro zaměstnance UKN (8)
Obr. 9 – podpora Open Access v rámci Open Access Week (22. – 26. 10. 2018) (9)
Obr. 10 – digitalizační pracoviště (10)
Obr. 11 – jedna z „nej“ fotografií Instagramu (11)
Obr. 12 – divadelní představení „Pan Kaplan má třídu rád“ (18. 12. 2018) (12)
Obr. 13 – setkání knihovníků, kteří od roku 1953 pracovali na TUL (20. 9. 2018) (13)

TABULKY

- Tab. 1 – e-learning (3)
Tab. 2 – přírůstky (4)
Tab. 3 – velikost fondu (4)
Tab. 4 – náklady na akvizici (6)
Tab. 5 – ceny databází (7)
Tab. 6 – výpůjční služby (12)
Tab. 7 – přehled prodaných skript, reklamních předmětů a vazeb (14)
Tab. 8 – statistika využití Science Direct (15)
Tab. 9 – statistika využití ProQuest (15)
Tab. 10 – statistika využití Wiley Online Library (15)
Tab. 11 – statistika využití SpringerLink (15)
Tab. 12 – statistika využití Taylor & Francis (15)
Tab. 13 – statistika využití JSTOR (16)
Tab. 14 – statistika využití SAGE (16)
Tab. 15 – statistika využití WoS (16)
Tab. 16 – statistika využití SCOPUS (16)
Tab. 17 – statistika využití ACM Digital Library (16)
Tab. 18 – statistika využití IEEE/IET (16)

GRAFY

- Graf 1 – přírůstky a úbytky (4)
Graf 2 – vývoj velikosti fondu za 10 let (5)
Graf 3 – vývoj nákladů na akvizici podle druhu dokumentů (6)
Graf 4 – porovnání cen databází (7)
Graf 5 – skladba registrovaných uživatelů (8)
Graf 6 - vývoj počtu uživatelů za posledních 10 let (8)
Graf 7 - skladba návštěv UKN TUL (9)
Graf 8 – vývoj návštěvnosti za posledních 10 let (10)
Graf 9 - vývoj výpůjčních služeb za posledních 10 let (prezenční výpůjčky jsou sledovány od roku 2012 a počet prolongací od roku 2011) (12)
Graf 10 - vývoj zpracovaných rešerší za posledních 10 let (13)
Graf 11 - rozložení stažených dokumentů dle jednotlivých databází v porovnání s rokem 2017 (13)
Graf 12 – vývoj prodeje skript, reklamních předmětů a vazby za roky 2017 a 2018 (14)